

F. t. beslutn. vedr. energi- og miljøstandarder i lokalplaner

Beslutningsforslag nr. B 100. Fremsat den 20. februar 2007 af Anne Grete Holmsgaard (SF), Steen Gade (SF), Ole Sohn (SF) og Kristen Touborg (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om kommuners ret til at stille krav til energi- og miljøstandarder i lokalplaner

Folketinget pålægger regeringen

- at fremsætte forslag om at ændre planloven eller administrativt at udvide emnekataloget i planlovens § 15, så kommunerne får ret til at stille særlige krav til bygningers energi- og ressourceforbrug samt krav til anvendelse af miljøvenlige materialer og produkter, og
- at sikre, at der i den miljøvurdering, som kommunerne skal lave af lokalplaner m.v., indgår en vurdering af det fremtidige ressourceforbrug, herunder vand, varme og el, f.eks. set i forhold til gældende normer for byggeri.

Bemærkninger til forslaget

Planloven regulerer de krav, som en kommune kan stille til et områdes anvendelse, som f.eks. bebyggelsestæthed, bygningshøjde, beskyttelse mod støj, tilslutning til kollektive forsyningsnet, bevaring af bebyggelser, æstetisk udformning af bebyggelser og udformning af skiltning m.v.

Formålet med beslutningsforslaget er

- at give kommunerne ret til at stille krav, hvor man går længere end blot at følge de overordnede minimumsstandarder, der gælder for energiforbrug, materialeforbrug m.v.,
- at give et løft til udviklingen af energi- og miljøvenligt byggeri, miljøvenlige byggematerialer og tilsvarende byggemetoder,
- at bidrage til at nedbringe energiforbruget, mængderne af miljøbelastende affald og trækket på grundvandsressourcerne, og
- at synliggøre ressourceforbruget i kommunerne, herunder i planlægningen.

Til trods for at det fremgår af planlovens formålsparagraf, at den skal medvirke til at »værne landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag«, giver den ikke kommunerne ret til at stille særlige krav til noget så fundamentalt som bygningers energi- og vandforbrug eller krav om anvendelse af miljøvenlige materialer i byggeri. Det begrænser kommunerne helt unødigt i deres muligheder for at planlægge ressourcebevidst og for at profilere sig som »grønne« kommuner. Hvorfor skal en kommune dog være begrænset til at følge »dagens standard«, hvis den ønsker at sikre, at f.eks. et nyt boligområde skal være et lavenergiområde, eller hvis den vil satse på kombinationen af et lavt energiforbrug og anvendelse af miljøvenlige materialer og måske bruge det til at tiltrække borgere og erhverv?

Som planloven er i dag, eller som den fortolkes, kan en kommune kun stille mere vidtgående krav, hvis den selv ejer jorden. Det betyder, at kommuner, der ønsker at gå denne vej, i realiteten må gå en omvej eller helt give op. En kommune som Stenløse Kommune har håndteret manglerne i planloven ved først at købe jorden til en ny bydel, tinglyse servitutter på om-

rådet for derefter at sælge grundene igen. Det er fuldt lovligt, men er det rimeligt, at en kommune skal gå denne omvej? Hillerød Kommune har håndteret problemet ved at indgå et partnerskab med to store entreprenører. Der kan være mange gode grunde til at indgå sådanne partnerskaber, men det virker ikke velbegrundet, at en kommune skal være afhængig af, at den kan få etableret et partnerskab, for at kunne realisere sine visioner og politiske beslutninger.

Kommunernes ret til at stille krav kan enten opnås ved at ændre planloven, eller ved at miljøministeren bruger bemyndigelsen i § 15, stk. 6, til at udvide det såkaldte lokalplankatalog, dvs. listen over emner, som reguleres gennem en lokalplan. Skulle dette sidste – mod forslagsstillernes forventning – ikke være tilstrækkeligt til at sikre forslagets formål, må der foretages en egentlig ændring af planloven.

Realdania og Miljøministeriets fælles projekt, »Fornyelse af planlægningen«, udsendte sin afsluttede rapport i juni 2006. Det fremgår af denne og af referatet fra det afsluttende debatmøde, at der er en ganske stor interesse i kommunerne for at kunne arbejde med mere bæredygtige lokalplaner og gå videre end de krav, der stilles i bl.a. bygningsreglementet. Dette er også fremgået af en række arrangementer om lavenergi-byggeri, som har været afholdt af Dansk Byggeri, Det Økologiske Råd, Ingeniørforeningen, Akademisk Arkitektforening og Erhvervsnetværk Passivhus Danmark. I afrapporteringen fra »Fornyelse af planlægningen« peges der bl.a. på muligheden for at anvende bemyndigelsen i planlovens § 15.

Hoved- og delrapporterne indeholder desuden en udmærket gennemgang af, hvordan en række kommuner har måttet gå over åen for at hente vand i deres arbejde med at realisere lokale beslutninger om at satse mere på en bæredygtig udvikling.

Omkring 40 pct. af Danmarks samlede energiforbrug går til opvarmning og el i bygninger. Med samfundets voksende behov for at spare på energien er det vigtigt at satse på mange fronter for at fremme lavenergi-byggeri, passivhuse, energirigtige renoveringer

og anvendelse af miljøvenlige materialer, der skåner både indeklima og det ydre miljø.

Samtidig vil en sådan satsning betyde et løft i mulighederne for udvikling af såvel nye byggelementer med f.eks. indpasning af solceller som nye byggetoder, hvor der arbejdes med både ressourceforbrug, æstetik og indeklima. En bygherre vil normalt ikke prioritere energi- og miljøstandarder, der går videre end de lovbundne minimumskrav, og som køber af en bolig har man meget få muligheder for at stille krav. Kommunernes ret til at stille krav i lokalplaner kan være med til at sætte gang i udviklingen i dansk lavenergibyggeri, udvikling af markedet for mere miljø-

venlige byggematerialer og færdigmoduler samt udvikling af selve byggeprocessen.

De hidtidige erfaringer fra ind- og udland peger på, at totaløkonomien er særdeles god. Byggerierne vil ofte være lidt dyrere pr. kvadratmeter, hvis man vælger at bygge lavenergibyggeri eller passivhuse. Erfaringer fra Østrig peger dog på, at det ikke nødvendigvis behøver at være dyrere, hvis man planlægger omhyggeligt. Til gengæld er driftsudgifterne væsentligt lavere. Der er således også en økonomisk gevinst at hente for kommunens egne institutioner, borgerne og virksomhederne. Kommunerne vil desuden få fordel af, at de på sigt får mindre miljøskadeligt affald.

Skriftlig fremsættelse

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kommuners ret til at stille krav til energi- og miljøstandarder i lokalplaner.

(Beslutningsforslag nr. B 100).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.